

TENNARIN TARVESELVITYS 2017

Jukka Vienonen
Sinikka Pohjala
Taina Pennanen
Asko Vikstedt

SISÄLTÖ

1. TENNARIN TARVESELVITYS – TAUSTAA
  - 1.1. Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys
  - 1.2. Sporttikeskus Tennari
  - 1.3. Keskustan Laurentiustalo

2. TENNARIN NYKYTILA
  - 2.1. Tekninen nykytila
    - 2.1.1. Sisäliikuntatilat
    - 2.1.2. Oheistilat
    - 2.1.3. Taimisto-Tennarin kaavatilanne
    - 2.1.4. Tennarin nykyiset ulkoliikuntapaikat
    - 2.1.5. Paikoitus ja liikenne
  - 2.2. Toiminnallinen nykytila
    - 2.2.1. Koululiikunta
    - 2.2.2. Liikuntajärjestöt ja yksityiset liikuntapalvelutuottajat
    - 2.2.3. LLK Oy:n oma toiminta
    - 2.2.4. Yksittäiskäyttäjien nykytila

3. SPORTTIKESKUS TENNARIN TARPEET
  - 3.1. Tarveselvitystyön menetöt
  - 3.2. Kehittämisen keskeiset tavoitteet
  - 3.3. Koululiikunnan tarpeet
  - 3.4. Liikuntajärjestöjen ja liikuntapalvelutuottajien tarpeet
  - 3.5. Yksittäiskäyttäjien tarpeet
  - 3.6. LLK Oy:n omat tarpeet
  - 3.7. Paikoitus ja liikenne
  - 3.8. Yhteenveto tarpeista

4. HANKEEN KIIREELLISYYS

5. RAHOITUSVAIHTOEHDOT

1. TENNARIN TARVESELVITYS – TAUSTAA

1.1. Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys

Lohjan Liikuntakeskuksessa valmisteltiin Taimiston liikuntapuiston tarveselvitystä vuoden 2014 syksystä. Aurlahden kaavamuuotos ei mahdollista liikunta-alueiden, Rantakenttien, kehittämistä ja liikuntatoimen tavoitteena on ollut kenttien siirtäminen Taimiston alueelle Sporttikeskus Tennarin läheisyyteen.

Tarveselvityksessä osoitettiin tarve nykyisten Aurlahden kivituhkapintaisten Rantakenttien I ja II (95 x 60 m) ja II (65 x 65 m) siirtämiseksi Taimiston alueelle Tennarin läheisyyteen. Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys hyväksyttiin LLK Oy:n hallituksessa 20.4.2015 (§ 22) ja Lohjan kaupunginvaltuustossa 10.6.2015 (§ 80).

Sporttikeskus Tennarin alueen kehittämiseksi on tuotu esiin erilaisia liikunnan suunnitelmia ja aloitteita. Tarveselvitys liittyy myös Taimisto-Tennarin kaava-alueeseen ja sen valmisteluun. Tennarin tarveselvityksen valmisteluun tuli tarve, kun Lohjan kaupunki linjasi Laurentiustalon tarveselvityksen yhteydessä, että uuden Laurentiuskoulun liikuntatilat toteutetaan Tennarin yhteyteen.

Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys kirjasi ko. alueen ulko- ja lähiliikuntatarpeet ja Tennarin tarveselvitys puolestaan kokoaa Tennarin muut tarpeet. Tarveselvitys on osana Laurentiustalon tarveselvitystä. Ajatuksena on, että sisäliikunta keskitetään Tennarin alueelle ja ulkoliikunta Taimiston alueelle.

1.2. Sporttikeskus Tennari

Keskustan alueen koulujen liikuntatilojen puute synnytti tarpeen rakentaa riittävän iso liikuntahalli ja sisätenniskentät Lohjalle vuonna 1986. Hanketta varten perustettiin Lohjan Liikuntahallit Oy. Hallin rakentaminen alkoi 1986 ja se rakennettiin seurakunnan omistamalle vuokratontille. Tontin kokonaispinta-ala oli 34.314 m² ja rakennusoikeus tuolloin 8 578 m². Vuokrasopimus tehtiin 50 vuodeksi 31.12.2035 saakka. Rakennetun hallin pinta-ala oli 4 067 m² ja tilavuus 29.754 m³. Tontti siirtyi kaupungin omistukseen maan vaihtokaupan yhteydessä.

Hallin rakennuttajana toimivat Lohjan Liikuntahallit Oy/Rakennusliike Salopojat Ky. Tennari sisälsi ensimmäisessä vaiheessa palloiluhallin, tennishallin sekä toimisto-osan. Tennari vihittiin käyttöön 6.1.1987. Samana vuonna järjestetyn nimikilpailun voitti Tennari-nimi.

Nykyinen Tennarin pieni kuntosali perustettiin Tennarin yläkertaan v. 1991. Kuntosalia laajennettiin palloiluhallin käytävätilaan v. 1997. Iso kuntosali on toiminut paikallaan 20 vuotta.

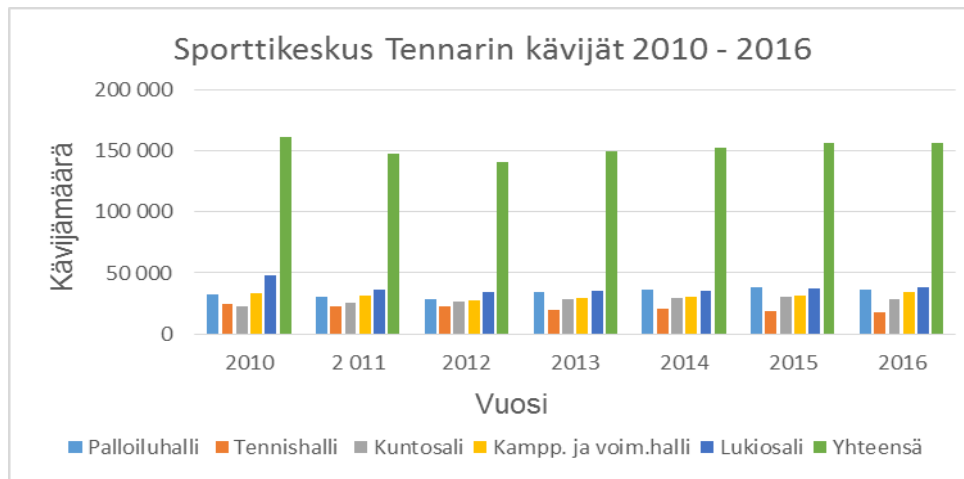
Tiloissa toimi yksityinen kahvila-ravintola aina vuoteen 1995 saakka, jonka jälkeen tiloihin perustettiin v. 1995 Länsi-Uudenmaan Ammattikoulutusyhtymän opetus-ravintola. Se oli tiloissa vuoteen 2006. Tämän jälkeen tiloissa on toiminut Lohjan Seudun Kuvataidekoulu, jonka käytössä ovat alakerran ravintola- ja kokoustilojen lisäksi yläkerran toimistotilat.

Vuonna 2003 käynnistyi voimailutilojen suunnittelu Tennarin Tytyrin puoleisella alueella. Kampipailuhalli, joka käsittää alakerran kahteen (2) osaan jaettavan tatamisalin sekä yläkerran väliseinällä jaettavat nyrkkeily- ja voimailusalit, valmistuivat keväällä 2005. Molemmissa kerroksissa on omat pukutilat. Tatamisalin itse tatami oli

ensimmäisiä nk. kelluvia pohjaratkaisuja. Salista tuli valmistuttuaan yksi Suomen parhaimpia. Painisali sai täysmittaisen painimolskin ja nyrkkeilytila siihen aikaan moderneimman nyrkkeilykehän.

Vuonna 2010 Tennarin liikuntapaikkatarjonta laajeni entisestään. Lohjan yhteislyseon lukion laajenuksessa koulun oma liikuntasali otettiin opetustiloiksi. Lukion liikuntatilat, lukiosali pukuhuone-, varasto- ja opettajien työtiloineen rakennettiin Tennarin yhteyteen. Tennarin vahtimestareiden työtilaa laajennettiin, hallin aulaan rakennettiin yleisö-WC:t.

Viimeksi v. 2012 tennis- ja palloiluhallien vanhat lattiat uusittiin ja palloiluhallin kasettikatsomo poistettiin.

1.3. Keskustan Laurentiustalo

Lohjan kaupungin linjauksen mukaisesti uuden koulukeskuksen Laurentiuskoulun liikunnanopetus keskitetään Tennarin ja Taimiston alueelle.

Laurentiuskoulun yhteyteen toteutetaan pieni sisäliikuntatila pienten oppilaiden (varhais-, esi- ja alkuopetus) liikunnanopetusta varten. Koulun piha-alueelle tehdään lähiliikuntapaikka välituntiliikuntaan ja lähiasukkaiden vapaa-ajanviettoa silmällä pitäen.

2. TENNARIN NYKYTILA

Tennarin kokonaisuuden muodostavat nykyiset sisäliikuntatilat oheistiloineen, nk. toimistosiipeen sijoittuva Länsi-Uudenmaan Kuvataidekoulu sekä kuusi ulkomassatenniskenttää sekä paikoitustilat.

Lohjan kaupungin kokonaan omistamat tilat ovat lukiosali, kamppailuhalli sekä ulkotenniskentät. LLH Oy:n omistamat tilat ovat palloilu- ja tennishalli. Länsi-Uudenmaan koulutuskeskus Luksia, omistaa ns. toimistosiiiven tilat, joissa kuvataidekoulu on vuokralla.

2.1. Tekninen nykytila

2.1.1. Sisäliikuntatilat

Sporttikeskus Tennarin tämänhetkiset sisäliikuntatilat ovat:

- palloiluhalli 965 m², jossa parvikatsomo 47 m²
- tennishalli 1 440 m²
- lukiosali – 989 m², jossa katsomo 227 m², yhteensä 1 216 m²
- kamppailutilat 746 m² – alakerta (tatamisali) 373 m², yläkerta (nyrkkeily, paini) 373 m²
- kuntosali 161 m² ("toimistotila" 44 m², "käytävätila" 117 m²)

Liikuntatilojen ilojen puku- ja pesutilat 416,2 m² – yhteensä 10 kpl

Varastot 219 m² – yhteensä 9 kpl

Alakerrassa on pääaula, asiakaspalvelupiste ja yleisö WC:t 112,2 m²

Yläkerrassa henkilökunnan sosiaalitilat 17,2 m².

Muut käytävätilat 345 m²

Lohjan Seudun Kuvataidekoulun tilat 600 m² – alakerta 145 m² ja yläkerta 455 m²

Sporttikeskus Tennarin kokonaisneliömäärä on 6 738 m².

Lukiosalia käyttää päivisin Lohjan yhteislyseon lukio, palloiluhallia ensisijaisesti Anttilan koulu, toissijaisesti Harjun koulu ja Solbrinkens skola. Koulut käyttävät jonkin verran Tennarin kamppailu- ja tennishalleja.

Koulujen lisäksi viime mainituissa tiloissa toimii päivisin LLK Oy:n ja Hiidenopiston senioriliikunnan ryhmiä ja varhaiskasvatuksen ryhmiä. Tennishallissa on päiväosakkeiden ja -vakiovuorojen käyttäjiä.

Iltaisin suurimpina käyttäjäryhminä ovat salibandyn, kamppailu- ja voimailulajien liikuntajärjestöt, tennisseura, tennishallin osakkeiden ja vakiovuorojen käyttäjät sekä LLK Oy:n ja Hiiden Opiston kuntosali- ja liikuntaryhmät ja yksittäiset kuntosali- ja sulkapalloasiakkaat.

Kuvataidekoulun oppilasryhmät toimivat tiloissa pääsääntöisesti iltaisin. Päivisin tilat ovat tyhjillään.

Selvästi kasvavia käyttäjäryhmiä ovat Tennarin yksittäiset käyttäjät; kuntosali-, sulkapallo- ja synttäriasiakkaat. Tilapäiskäyttö (turnaukset, ottelut, kilpailut) on lisääntynyt entisestään ja keskittyy viikonlopuille. Hyvänä esimerkkinä tästä on tiloissa järjestettävät Tenavatohinat, jotka keräävät lähes 1000 osanottajaa.

Tilojen käyttö painottuu koulujen lukuvuoteen (45 vkoa), ilta- ja viikonloppukäytön vakiovuorokaudelle (52 vkoa) elokuusta toukokuuhun. Lohjan sisäliikunnan kesätoiminta keskitetään Tennariin.

Tennarin suurimmat liikuntatilojen käytön ongelmat ovat:

- aula- ja käytävätilojen ruuhkautuminen suurempien tapahtumien yhteydessä
- riittävän ison kuntosalin puuttuminen, nykyinen iso kuntosali on käytävätalassa
- ryhmäliikuntatilan puute.

2.1.2. Oheistilat

Lisäksi hallin alakerrassa on asiakaspalvelupiste ja yleisö WC:t, yläkerrassa henkilökunnan sosiaalitilat sekä varastotiloja.

Ongelmana on yleisesti riittämättömät oheistilat

- ahtaat ja kapeat aula- ja käytävätilat
- oleskelu- ja varastotilojen puute
- kahvila/ravintolan puute
- erityisesti järjestöjen kokous-/toimisto-/tuomari-, oheismyyntilojen puuttuminen

2.1.3. Taimisto-Tennarin kaavatilanne

Tennari-Taimiston asemakaavan muutos L16 on kuulutettu vireille 18.4.2015. Se sisältyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 8.12.2016 hyväksymään kaavoitusohjelmaan vv. 2017 – 2019. Koska kaavan valmistelu on vahvasti sidoksissa uuden Laurentiustalon kaavamuutokseen mm. sen vuoksi, että koulun liikuntatilat toteutetaan Tennariin, on Taimisto-Tennarin kaavamuutos kaavoitusohjelmassa laitettu kiireellisyydeltään tärkeimpään luokkaan. Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisen on suunniteltu olevan vuoden 2017 alkupuoliskolla ja asemakaavan hyväksyminen vuoden 2018 alkupuoliskolla.

Yleispiirteisen osayleiskaavan tarkoitus on ohjata asemakaavan laatimista. 2.3.2016 lainvoimaiseksi tullut Lohjan taajamaosayleiskaava käsittää asemakaavoitetut ja asemakaavoitettaviksi tarkoitetut taajama-alueet, niihin liittyvät virkistysalueet ja maaseutumaiset lievealueet. Osayleiskaavassa Taimiston Tennarin kaava-alueelle on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta PY2, urheilu- ja virkistysalueiden aluetta VU ja pientalovaltaista aluetta AP1.

Voimassa olevassa asemakaavassa Tennarin rakennusoikeus on (e=0,25) 10 815 k-m², josta on käyttämättä 4648 k-m². Kaavamuutoksen yhteydessä rakennusoikeuden tarkistaminen on mahdollista.

2.1.4. Tennarin nykyiset ulkoliikuntapaikat

Tennarin palloilu- ja tennishalli-hankeen yhteydessä v. 1988 alueelle rakennettiin kolme massatenniskenttää nk. yläkentät. Neidonkeitaan saneerauksen ja laajennuksen suunnittelun alkaessa silloiset Harjun massatenniskentät siirrettiin Tennariin. Nk. alakentät rakennettiin vuosina 1996 ja 1997. Ne sijoittuvat alemmaksi ja viistoon aiemmin rakennettuihin kenttiin nähden.

Tiilimurskapintaiset kuusi massatenniskenttää ovat vain kesäkäytössä, säistä riippuen noin neljä kuukautta vuodessa. Koulujen käyttö tenniskentillä keskittyy touko- ja elokuulle. Niitä käyttävät eniten tennisseura sekä vakio- ja yksittäisvuorojen käyttäjät. Tennisseurassa on noin 180 jäsentä, joista alle 19-vuotiaita on 73. Seuraan kuulumattomia lajin harrastajia arvioidaan olevan lähes sata. Kesällä kenttiä käyttävät runsaasti mökkiläiset.

Tenniskenttien katsomotilat eivät ole käytännölliset. Oheispalveluiden puute haittaa myös ulkotenniskenttien käyttäjiä. Kenttien yhteydestä puuttuu myös asianmukaiset toimitsijatilat. Kentillä ei ole myöskään lyöntiseiniä.

Massakentät ovat käytön kannalta optimaaliset, mutta vaativat ylläpitäjältä hoitotoimenpiteitä. Tennarin alueen kiinteistömäärän kasvaessa jatkossa lienee järkevintä suunnitella ja toteuttaa kiinteistömäärän alle jäävät kenttäalueet Taimiston liikuntapuistoon.

2.1.5. Paikoitus ja liikenne

Voimailutilojen rakentamisen yhteydessä ulkoalueelle perustettiin 60 autopaikkaa. Lukiosalin rakentamisen yhteydessä alueelle rakennettiin kevyenliikenteen väylä ja lisättiin paikoitusalueita. Tällä hetkellä Tennarin alueella on yhteensä 130 autopaikkaa.

Suurimman ongelman liikenteellisesti alueella muodostavat

- iltaisin ruuhkautuva samanaikaisesti alkavien liikunta- ja kuvataideryhmien saattoliikenne, ongelma korostuu myös suurten tapahtumien aikana
- tilapäiskäytössä (isot tapahtumat, turnaukset, ottelut) erityisesti paikoitusalueiden riittämättömyys ja

- joukkuelajien otteluihin ja turnauksiin kuljetaan usein linja-autoilla - Tennarin sisääntulotien jälkeinen jyrkkä kurvi on erittäin hankala linja-autoille oikealle käännäytessä alueelta poistuttaessa.

2.2. Toiminnallinen nykytila

2.2.1. Koululiikunta

Uuden suunnitteilla olevan Laurentiustalon tontille ei mahdu liikuntasalia. Kaupunki on päättänyt toteuttaa tarvittavat liikuntatilat Tennarin alueelle.

Sporttikeskus Tennarin koko kompleksi on koulukäytössä hyvin meluisa ja rauhaton aiheuttaen opettajille työpahoinvointia. Oppilaita on paljon tiloissa yhtäaikaisesti, aulatilat ovat ahtaita ja käytävät sokkeloisia.

Lukiolla on käytössä oma sali, enemmän tilaa ja perempi mahdollisuus ryhmien eriyttämiseen jo oppilaiden iänkin vuoksi kuin yläasteilla.

Tennarin palloiluhallia käyttävät Anttilan ja Harjun sekä harvemmin Solbrinken skola. Hallissa kaikki loosit käytössä, jolloin melu on melkoinen. Nykyisten väliverhojen äänieritystä tulisi parantaa.

Tennarin tilojen käyttö ja eriyttäminen tulisi olla nykyistä helpompaa – erilaiset mahdollisuudet liikuttaa erilaisia ryhmiä samassa tilassa.

Koulujen liikunnan opetuksen keskittäminen Tennariin on tärkeää – tilojen yhteiskäyttöisyys tulee olla tavoite ja nykyistä parempi.

Tilojen koulukäytön varausjärjestelmä ei nykyään toimi. Tilojen yhteiskäytön kulttuuria ja varausjärjestelmää on syytä kehittää.

Tennarin kamppailutilat ovat päivisin LLK Oy:n ja Hiiden Opiston liikuntaryhmien käytössä.

2.2.2. Liikuntajärjestöt ja yksityiset liikuntapalvelutuottajat

Telinevoimistelulta puuttuu kokonaan kunnalliset lajiharjoitusohjelmit. Lajin harrastajat ovat toimineet viime vuodet vuokratiloissa ja joutuneet vaihtamaan tilaa usein ja rakentamaan harjoitusolosuhteet aina uudelleen itse.

Yleisurheilulla ei ole kunnallisia lajikohtaisia talviharjoitteluolosuhteita. Tilat olivat aiemmin kahteenkin kertaan Kisakallion urheiluopistolla. Viimeksi harjoitustilat poistuivat opistolta, kun tilaan rakennettiin käsipallo- ja salibandyhalli. Seura investoi itsekin mm. pituushyppypaikan hankkimiseksi opiston harjoitusolosuhteisiin ja välineisiin. Lähin sisäharjoitustila on Helsingin liikuntamylyssä, jonne matkakustannukset on iso menoerä.

Tytyrin ja Raution koulujen liikuntasalit ovat poistuneet liikuntatoimen käytöstä. Tilojen puute on koskettanut eniten naisvoimistelun lasten ryhmiä sekä muita ryhmäliikunnan harrastajia. Tilanne on vaikeuttanut lajin harjoitustoiminnan keskittämistä keskustaan ja niiden saavutettavuutta. Myöhemmin on poistumassa Harjun koulun liikuntasali. Näiden korvaavina tila tulee toimimaan Laurentiustalon liikuntatilat Tennarissa.

Lisäksi yksityiset liikuntapalvelujentuottajat toimivat Lohjalla vuokratiloissa ja ovat telinevoimistelun tavoin usein joutuneet vaihtamaan toimitiloja. Hei ovat kiinnostuneet toteuttamaan tanssiliikunta- ja kuntosalipalveluja Tennarin alueelle.

Lajien, jotka ovat vailla harjoitustiloja ja ilmaisseet halunsa saada harjoitusolosuhteet Tennariin, harrastajamäärät:

- Telinevoimistelu	700 – tavoite 1 000
- Tanssi	300
- Kuntosali	100 – tavoite 200 - 400
- Yleisurheilu	400
- Naisvoimistelu	500
Yhteensä	n. 2 000 harrastajaa

2.2.3. LLK Oy:n oma toiminta

LLK Oy:n oman aikuisliikunnan ohjaustoiminnan käytössä ovat aiemmin olleet Tytyrin koulun liikuntasali ja nyttemmin toiminta on keskitetty Harjun koulun liikuntasaliin, joka myös on tulevaisuudessa poistumassa LLK Oy:n käytöstä. Lisäksi seinorien kuntovoimistelu on Harjulan remontin vuoksi siirtynyt Tennarin muihin tiloihin.

Kaikkiaan LLK Oy:n viikoittaisia liikuntaryhmiä toimii Tennarissa tällä hetkellä 23, joiden piirissä liikkuu yli 800 liikunnan harrastajaa. Tatamisalissa 3 lasten, 6 senioreiden ja 2 työikäisten ryhmää ja kuntosalissa senioreiden 8 ja työikäisten 5 ryhmää.

Yhtiön oman liikuntatoiminnan ongelmat ovat

- nk. päiväsalin puuttuminen, nyt mm. tatamisalia käyttävät myös Hiiden Opiston toiminta
- ohjattu senioreiden ja aikuisten circuit -kuntosalitoiminta on keskitetty Tennarin isoon kuntosaliiin, joka rajoittaa yksityishenkilöiden ja osin myös koulujen kuntosalin käyttöä.
- kuntosali sijaitsee palloiluhallin yläkerran käytävätilassa, joka soveltuu erittäin huonosti toimitaan jo saavutettavuudeltaan, Tennarista puuttuu hissi.

2.2.4. Yksittäiskäyttäjien nykytila

Tennarin spontaani yksittäiskäyttö on koko ajan kasvava käyttäjäryhmä.

Yksittäisen liikkujan keskeinen ongelma ovat

- toimivan varausjärjestelmän puute, yksittäisen sulkapallo-, tennis- tai muun vuoron varaaminen on nyt mahdotonta tennistä lukuun ottamatta
- ns. avoimien vuorojen puuttuminen
- oheispalvelujen täydellinen puuttuminen (kahvio/ravintola, sauna)

3 SPORTTIKESKUS TENNARIN TARPEET

3.1. Tarveselvitystyön metodit

Tennarin tarveselvitystyö on nähty luontevana jatkeena Taimiston liikuntapuiston tarveselvitykselle. Tennari-Taimiston alue onkin nähtävä yhtenä kokonaisuutena. Virkamiestyö Lohjan Liikuntakeskuksessa käynnistyi alkuvuonna 2016. Tällöin tehtiin alustavaa kartoitusta tilankäyttömahdollisuuksista yhdessä Lohjan kaupungin ja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n kanssa. Lisäksi asiasta pyydettiin näkemyksiä lohjalaisilta liikuntajärjestöltä.

Loppuvuodesta 2016 tarveselvitystyön kiireellisyys kasvoi, koska Laurentiustalon tarveselvityksen yhteydessä linjattiin, että Laurentiuskoulun liikunnanopetus keskitetään Tennari-Taimiston alueelle.

LLK Oy toteutti tammikuussa 2017 asukaskyselyn, johon vastauksen antoi 258 kuntalaista. Lisäksi LLK Oy järjesti 17.1.2017 asukastilaisuuden Monkolan valtuustosalissa asian tiimoilta. Tilaisuuteen osallistui 40 asiasta kiinnostunutta. Lisäksi LLK Oy perusti liikunnanopetuksen työryhmän, johon kutsuttiin osallistujiksi liikunnanopetuksen ammattilaisia. Tavoitteena oli muodostaa yhteinen näkemys liikunnanopetuksen tarpeista kehittyvän Tennarin suhteen.

3.2. Kehittämisen keskeiset tavoitteet

Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys kirjaa, että Taimisto-Tennarin aluetta tulee ajatella koko ajan kasvavan Tennarin käyttäjämäärän näkökulmasta ja sitä tulee kehittää Lohjan toisena, keskeisenä urheilukeskuksena Harjun lisäksi.

Tennarin nykyiset tilat, suunnitteilla olevat Taimiston liikuntapuisto ja Laurentiustalon liikuntapaikat olisivat osa nk. Tennarin urheilukeskusta. Koko alueesta tulisi monipuolisempi, nyttemmin laajenevaa keskustan kouluja ja asukkaita palveleva toinen Lohjan urheilukeskus Harjun lisäksi.

Liikuntapaikkojen ja alueen palvelujen kehittämistä puoltaa alueen keskeinen sijainti, hyvä saavutettavuus – hyvät ajoneuvo- ja kevyenliikenteen yhteydet, koulujen jo nykyinen Tennarin sisätilojen käyttö ja tulevan Laurentiuskoulun liikunnan käyttö.

Tennarin sisäliikuntatilojen kehittämisen keskeiset tavoitteet ovat:

- liikuntatilojen tulee tukea koulujen uuden opetussuunnitelman (OPS) liikunnanopetukselle asetettuja tavoitteita: Liikunnan ilo, monipuolisia liikuntakokemuksia, uusia elämyksiä liikunnan parissa ja mahdollisuuksia oman liikuntaharrastuksen löytymiselle,

- lasten motoristen taitojen monipuolinen kehittäminen, vaikka tavoite on erittäin tärkeä jo varhaiskasvatukseen, alku- ja esiopetusryhmissä

Alueesta luodaan monipuolinen, houkutteleva ja liikuntaan innostava, korkealla käyttöasteella toimiva, kaikkien tarpeet tyydyttävä yhteinen, moderni kokonaisuus.

3.3. Koululiikunnan tarpeet

Uuden Laurentiuskoulun lisäksi Sporttikeskus Tennaria tulevat käyttämään Lohjan yhteislyseon lukion oppilaat. Todennäköistä kuitenkin on, että alueen liikuntapalveluita (erityisesti Taimisto) tultaneen käyttämään myös muidenkin koulujen liikunnanopetuksessa.

Alustavien arvioiden mukaan Tennari tulee toimimaan vähintään 1 500 oppilaan koululiikuntapaikkana. Arvioitu liikunnanopetuksen tuntimäärä alueella on 180 oppituntia viikossa. Kasvua nykyhetkeen on n. 40 tuntia. Kasvuun vaikuttaa paitsi oppilasmäärän kasvu niin myös liikuntatuntien määrän kasvu uuden OPS:n ja valinnaisuuden johdosta.

Yhdessä liikunnanopettajien ja liikuntaa opettavien opettajien kanssa on tiivistetty Tennarin tarpeet seuraavasti:

1) Iso toimintasali – helposti muunneltavissa oleva monipuolinen sali, jossa mm telinevoimistelu (perustelineet, köydet, renkaat, matot, permanto, tangot, puomit,

voittimonttu), parkour, seinäkiipeily, boulderointi (kiipeily ilman varsinaisia varmistusvälineitä), riittävästi välineitä (kuntopallot, matot) = monipuolisuus, äänentoisto ja AV-välineet

2) Tanssisali/ryhmäliikuntatila – hyvä äänieristys, peilit (liukuovin), mahdollisuus rauhoittua (jooga, venyttelyt), äänentoisto ja AV-välineet

3) Varastot – riittävät varastotilat - ei liian syvä, liukuovet, tavaroiden siirrettävyyden helppous

4) Eriyttäminen – hyvä äänieristys (opettajien työturvallisuus), mahdollisuus tilojen jakamiseen.

3.4. Liikuntajärjestöjen ja liikuntapalvelutuottajien tarpeet

Lohjalaisista liikuntajärjestöistä telinevoimistelun ja yleisurheilun edustajat ovat ilmaisseet halunsa saada harjoitustilat Tennariin. Lisäksi osa yksityisistä kuntosali- ja tanssiliikunnan palvelutuottajista ovat kiinnostuneita keskittämään palvelunsa Tennarin alueelle.

LLK Oy on neuvotellut lajien ja palvelutuottajien edustajien kanssa asiasta.

Liikuntajärjestöjen ja yksityisten liikuntapalvelutuottajien tarpeet:

1) **Telinevoimistelusalit** – 1 000 m²,

2) **Yleisurheilun talviharjoittelupaikat**

- juoksusuora – 80 m, riittävä leveys

- pituus/kolmiloikka toiseen salin päätyyn ja seiväshyppy juoksusuoran korkeampaan päätyyn

- heittolajien ja korkeushypyn suorituspaikka – 10 m x 10 m korkeampaan päätyyn

3) **Tanssisali(t)/ryhmäliikuntatila(t)** – 220 m²

4) **Toimistotilaa** – 100 m²

3.5. Yksittäiskäyttäjien tarpeet

Lohjan tavoitteena on olla Suomen asukaslähtöisin kunta. Tennarinkin kehittämisessä asukaslähtöisyys nähtiin tärkeänä arvona. Asukkaita osallistettiin netti-kyselyn lisäksi yleisötilaisuudessa. Asukaslähtöisyyden lisäksi tavoitteena on lisätä tulevaisuudessa Tennarin ns. spontaania käyttöä. Selvimmin nousivat esille seuraavat tarpeet:

1) **Uusi kuntosali**

2) **Kahvio/ravintola + muu oheismyynti**

3) **Aula- ja asiakaspalvelupiste**

4) **Sauna**

5) **Viihtyisämmät puku- ja pesutilat**

6) **Yksi sisätenniskenttä** lyöntiseinineen

7) **Ilma-aserata**

8) **Squash-kenttä**

Vapaita maksuttomia vuoroja spontaaniin liikuntaan enemmän esim. vapaat yleisövuorot, varausjärjestelmän on mahdollistettava mm. vapaanvuoron varauksen järjestelmästä. Ylipäättään nähdään tarvetta laajemmille aukioloajoille.

3.6. LLK Oy:n omat tarpeet

- 1) **Tanssisali/ryhmäliikuntatila** – 200 – 220 m²
- 2) **Uusi kuntosali** – kuntosali seniori- ja aikuisryhmäliikunnan sekä kurssitoiminnan käyttöön – 160 m²
- 3) **LLK Oy:n toimistotilat** – 150 – 200 m²
- 4) **Kokous-/ryhmätyötilat** – 100 m²
- 5) **Hissi**

3.7. Paikoitus ja liikenne

Suunniteltujen liikuntapuiston kenttien paikoitusalueiden määrän lisäksi tulee ottaa huomioon lähiliikuntapaikkojen autopaikoitustarve, vaikkakin Taimisto liikuntapuisto tulee rauhoittaa ajoneuvoliikenteeltä. Nykyisten koulujen ja tulevan Laurentiustalon oppilaiden alueen käyttö lisääntyy mm. mopo-autot, mopot ja polkupyörät.

Uudet toiminnot ja laajenevat tilat tarvitsevat riittävät paikoitusalueet. Taimiston tarveselvityksen mukaan hallin jo nykyinen toiminta vaatisi 130 autopaikan sijaan n. 180 autopaikkaan. Uusien kenttäalueiden lisäpysäköinti tarpeeksi on arvioitu 60 – 80 autopaikkaa. Mahdollisen tulevan laajennuksen neliömäärä määrittää lisäpysäköintitarvetta, jonka on arvioitu olevan 140 – 160 autopaikkaa. Tarkoituksenmukaista olisikin pohtia pysäköintiratkaisua kokonaisuutena yhdessä Taimiston liikuntapuiston kanssa. Autopaikkatarve on jo sitä suuruusluokkaa, että ”kerrospysäköinnin” = pysäköintitalon järkevyyttä olisi syytä pohtia.

Tennarin liikuntahallin edustalla on sekä saattoliikkeen jättöpaikka että linja-autopaikoitus. Uusien kenttien myötä myös tarve linja-autoliikenteelle ja sen pysäköinnille on ilmeinen normaaliautopysäköinnin lisäksi. Linja-autoliikenteen kannalta Tennarin johtavan risteyksen uudelleenjärjestelyt puoltavat paikkaansa.

3.8. Yhteenveto tarpeista

Kiitettävällä tavalla eri käyttäjäryhmät esittivät näkemyksiään Tennarin kehittämiseksi, kuten edellä on nähty. Eri käyttäjäryhmien tarpeet ovat eräiltä osin myös yhdisteltävissä, jonka avulla investointikustannuksissa pystytään säästämään ja tilojen käyttöaste saadaan korkeaksi. Tiivistetysti Tennarin kehittämistarpeet ovat seuraavat:

1) MONITOIMISALI

Salin tulisi olla kooltaan n. 1000 m². Suunnittelussa tulisi huomioida salin monikäyttöisyys aikaisemmin kuvatuilla tavoilla koululiikunnan suhteen ja sen tulisi mahdollistaa myös eriyttäminen koululiikunnassa. Ns. iltakäytössä monitoimisalin tulisi tyydyttää telinevoimistelun tarpeet.

2) TANSSISALI/RYHMÄLIIKUNTATILA

Tilan koko n. 200 – 220 m². Jossa tulisi olla hyvä äänieristys, peilit (liukuovin), mahdollisuus rauhoittua (jooga, venyttelyt), äänentoisto ja AV-välineet. Tilan käyttötarkoitus koulujen liikunnanopetus, LLK Oy:n ryhmäliikunta ja tanssiliikunta.

3) TOIMISTOTILAT

LLK Oy:n nykyiset toimistotilat, entisessä uimahallin talonmiehen asunnossa, ovat epäkäytännölliset ja liian ahtaat. Osa henkilökunnasta on tällä hetkellä hajasijoitettu useampaan paikkaan. Yhtiön toimisto tarve on 10 - 11 henkilölle - runsas 150 m². Mahdollisesti Tennarin uusissa tiloissa toimivat liikuntajärjestöt tarvitsevat toimisto/ryhmätyötiloja mm. työntekijöilleen, tarve 100 m².

4) UUSI KUNTOSALI

Tennarin iso, yläkerrassa sijaitseva ja huonosti saavutettava kuntosali on rakennettu palloiluhallin aulatilaan. Kuntosali on päivisin ja iltaisin yhtiön ryhmäliikunnan käytössä, joka vähentää selkeästi yksittäishenkilöiden käyttömahdollisuutta. Pieni kuntosali on liian pieni mm. ryhmäliikuntaan. Kuntosalitarve on 160 – 200 m².

5) YLEISUREILUN TALVIHARJOITTELU

Yleisurheilun talviharjoitteluolosuhteet (juoksusuora pituushyppy-/kolmiloikkapaikkoineen, heittolajien ja korkeuden suorituspaikka, 80 m x 5 m.) puuttuvat Lohjalta kokonaan. Suunnittelun yhteydessä tulee tutkia mahdollisuudet löytää tarvittavat tilat muualta.

6) OHEISPALVELUT

- kahvio/ravintola
- kokous-/ryhmätyötilat
- sauna
- viihtyisämmät pukutilat
- aula-asiakaspalvelupiste
- hissi
- varastotilat (riittävästi, monikäyttöisyys ja nopea muunneltavuus).

7) MUUT LAJIT

Jonkin verran käyttäjäryhmät esittivät toiveita seuraaville liikuntalajeille/tiloille: tennis, squash, ilma-ase, biljardi, keilailu. Niiden realistisuutta tilankäytön ja taloudellisuuden näkökulmasta on järkevää pohtia suunnittelun edetessä.

4. HANKKEEN KIIREELLISYYS

Lohjan kaupunki valmistelee Laurentiustalon tarveselvitystä helmikuun aikana. Osana selvitykseen kuuluu Tennarin tarveselvitys.

Talon hankesuunnittelua tehdään vuoden 2017 aikana, tekninen suunnittelu tapahtuu seuraavan vuoden aikana. Hankeen rakentaminen alkaa suunnittelun aikataulun mukaan vuonna 2019 ja talon on tarkoitus valmistua keväällä 2021.

Ensiarvoisien tärkeänä pidetään sitä, että myös Laurentiustalon sisäliikuntapaikat valmistuisivat Tennariin jo ennen koulun valmistumista. Erityisesti lohjalaiset voimistelijat tarvitsevat telinevoimistelusalua jo ennen 2020-lukua. Samoin Taimiston liikuntapuiston valmistuminen ennen Laurentiuskoulun valmistumista olisi kaikkien liikkujien etu. Tavoite-minimi luonnollisesti on se, että Taimiston ja Tennarin liikuntapaikat ovat valmiina Laurentiuskoulun avautuessa.

5. RAHOITUSVAIHTOEHDOT

Liikuntapaikkarakentamisessa on viime aikoina yleistyneet yhä enemmän erilaiset kumppanuushankkeet. Liikuntapaikkoja ei entiseen tapaan enää toteutetakaan niin suuressa määrin kokonaan kunnallisena investointina. Myös Tennarin ja Taimiston toteutusta suunniteltaessa tulisi tutkia eri mahdollisuudet. Sopsisiko yhtiöiden tarjoamat ns. elinkaariratkaisumallit näihin kohteisiin? Tällöin toteuttaminen ei kuormittaisi kunnan investointibudjettia vaan liikuntapaikkojen ylläpito näkyisi käyttötalouspuolella. Muita vakavasti pohdittavia vaihtoehtoja olisi ns. *public-private-partnership*-yhteistyö liikuntajärjestöjen sekä yksityisten kanssa.

LÄHTEET: Taimiston liikuntapuiston tarveselvitys v. 2015
Tennarin suunnitteluryhmän muistiot
Liikunnan opetuksen suunnittelumuistiot 21.11. ja 12.12.2016 ja 12.1.2017
Yhteenvetoa-muistio Sporttikeskus Tennarin yleisötilaisuudesta 17.1.2017
LLK Oy:n toimintakertomukset vuosilta 2015 ja 2016